

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อชีวิตวัยเกษียณของครูและบุคลากร
ทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี

Factors Affecting Financial Planning for Retirement of Teachers and
Personnel in the Office of Vocational Education, Singburi Province

จริยา เครือสินธุ์¹ อัจฉรา ฐูปบุชากร^{1*} และ สมฤทัย ทรัพย์สม¹
Jariya Kruasin¹, Achara Tupbuchakorn^{1*} and Somruthai Sapsom¹

(วันรับบทความ : 19 กรกฎาคม 2566/วันแก้ไขบทความ : 18 กันยายน 2566/วันตอบรับบทความ : 20 กันยายน 2566)
(Received Date : July 19, 2023, Revised Date : September 18, 2023, Accepted Date : September 20, 2023)

บทคัดย่อ

จากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไปสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุตลอดจนสภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ส่งผลกระทบต่อ วิถีชีวิตและการดำเนินชีวิตรวมทั้งภาวะความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุ การวางแผนการเงินจึงมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยให้คุณภาพชีวิตในวัยเกษียณเป็นชีวิตที่มีคุณภาพมากขึ้น การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการวางแผนทางการเงินเพื่อชีวิตวัยเกษียณของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี และ 2) เปรียบเทียบการวางแผนทางการเงินเพื่อชีวิตวัยเกษียณของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรีจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรีจำนวน 195 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) โดยการนำรายชื่อของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาสิงห์บุรีทั้งหมด มาจับฉลากผู้ที่ถูกเลือก เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ความคิดเห็นลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.928 การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีแจกแบบสอบถามครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี โดยได้แบบสอบถามกลับมาครบทุกชุด สถิติ ที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one way analysis of variance) ถ้าพบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะนำค่าคะแนนเฉลี่ยไปทำการทดสอบโดยวิธี LSD ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรีมีการวางแผนทางการเงินเพื่อชีวิตวัยเกษียณในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรีที่มีอายุต่างกัน มีสถานภาพต่างกัน และมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการวางแผนทางการเงินเพื่อชีวิตวัยเกษียณโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนครู และบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรีที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการวางแผนทางการเงินเพื่อชีวิตวัยเกษียณโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การวางแผนทางการเงินเพื่อชีวิตวัยเกษียณ, การวางแผนทางการเงิน, ชีวิตวัยเกษียณ

¹ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี สถาบันอาชีวศึกษาภาคกลาง 2

¹ Singburi Vocational College Institute of Vocational Education Central Region 2

* ผู้รับผิดชอบประสานงาน โทร. 0819946847 อีเมล: acharatup@gmail.com

* Corresponding author Tel. 0819946847 e-mail: acharatup@gmail.com

Abstract

The change of the population structure to the aging society as well as the financial and social conditions of the country effects the retirement age's way of life and living style. The financial planning plays an important role in making the quality of the retirement age's life better. The purposes of this research were 1) to study the financial planning for the retirement age of the teachers and academic employees of Singburi Vocational College, 2) to compare the financial planning for the retirement age of the teachers and academic employees of Singburi Vocational College categorized by personal attributes. The sample group used in this research was 195 teachers and academic employees of Singburi Vocational College under the Office of the Vocational Education Commission and was simple random selected sampling. The list of the teachers and academic employees of Singburi Technical College were raffled in order to collect the data. The instrument used to collect the data was a questionnaire asking for opinions in 5 levels of valuable scale. The reliability was 0.98. The questionnaires were contributed to the sampling group and all of them were returned back. The statistics used were percentage, mean, standard deviation and One Way Analysis of Variance. If the analysis found a significant difference at the level of 0.5, it would be tested by means of LSD. The results of the research were as follows: 1) the teachers and academic employees of Singburi Vocational College have the financial planning in 4 overall aspects at the high level. When considering each aspect, it is at the high level as well. 2) The teachers and academic employees of Singburi Vocational College with different age, status, and salary per month have no difference in the financial planning for the retirement age. On the other hand, the teachers and academic employees of Singburi Vocational College with different educational level have different financial planning for retirement age at the significant difference of 0.5 in overall aspects.

Keyword : Financial planning for retirement, Financial planning, Methods retirement life

บทนำ

นโยบายให้ผู้สูงอายุพึ่งพาตนเองเป็นเรื่องที่สำคัญในการจัดการกับประชากรผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในหลายประเทศทั่วโลก การตั้งแต่หลักปฏิบัติที่จะใช้ในการวางแผนเพื่อรองรับผู้สูงอายุให้มีความพร้อมในการอยู่ด้วยตนเองตามลำพังเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้คุณภาพชีวิตที่ดีและมีความเป็นอยู่ที่มีความสุขในวัยที่มีอายุมากขึ้น นี่คือนโยบายที่องค์การสหประชาชาติ (UN) และองค์การสาธารณสุข (WHO) ได้เสนอเพื่อสนับสนุนผู้สูงอายุด้วยการสนับสนุนในการวางแผนการเงินส่วนใหญ่ของผู้สูงอายุจะต้องเริ่มวางแผนการเงินสำหรับวัยเกษียณและการดูแลสุขภาพในวัยที่มีอายุมากขึ้น การให้คำแนะนำและการศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการเงินสำหรับผู้สูงอายุจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุจะช่วยให้พวกเขามีความสะดวกและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ส่วนใหญ่ของผู้สูงอายุต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงบริการทางการแพทย์และการดูแลสุขภาพ การให้ความรู้และการส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุเป็นสิ่งสำคัญเพื่อช่วยให้พวกเขาเข้าใจเรื่องสุขภาพและการดูแลตนเองในวัยที่มีอายุมากขึ้น ให้การดูแลสุขภาพจิตแก่ผู้สูงอายุมีความสำคัญเช่นกัน เนื่องจากมีความเสี่ยงในการเกิดปัญหาสุขภาพจิตในวัยที่มีอายุมากขึ้น การสนับสนุนกิจกรรมทางกายและการออกกำลังกายที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุจะช่วยให้พวกเขารักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิตในระดับที่ดี สนับสนุนการร่วมกิจกรรมในชุมชนและการร่วมมือกับองค์กรสังคมในการพัฒนาโครงสร้างสังคมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ การดูแลผู้สูงอายุเป็นเรื่องที่มีความเชื่อมโยงกับหลายด้าน และการร่วมมือระหว่างรัฐบาล องค์กรสังคม และสังคมทั้งหมดเป็นสิ่งสำคัญในการเตรียมความพร้อมในการอยู่ด้วยตนเองของผู้สูงอายุ ในอนาคตมีความคาดหมายมากกว่าทุกกลุ่มอีกด้วย สำหรับประเทศไทยก็มีแนวโน้มว่าจำนวนและอัตราส่วนผู้สูงอายุไทยเพิ่มขึ้นทุกปี (Jutakanon, 2020)

สถานการณ์ที่ผู้สูงอายุไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ นั่นคือการเกษียณตนเอง ซึ่งผู้เกษียณจะไม่มีรายได้เหมือนขณะวัยทำงาน จึงทำให้ทุกคนในสังคมควรจะมีการวางแผนการเกษียณอายุ และเตรียมความพร้อมทั้งด้านอาชีพ หลังเกษียณ สุขภาพกาย สภาพจิตใจ การรักษาพยาบาลและการเข้าถึงสาธารณสุขที่เหมาะสม สถานที่และสิ่งแวดล้อม อำนวยความสะดวกในการใช้ชีวิต ซึ่งหลายรัฐบาลให้ความสำคัญกับการเกษียณและผู้สูงอายุ โดยมีความพยายามจัดหา สิ่งอำนวยความสะดวกและสิ่งจำเป็นพื้นฐานสำหรับผู้สูงอายุ แต่ไม่ได้หมายความว่าสิ่งเหล่านี้ที่ภาครัฐจัดหาให้เพียงพอ และเข้าถึงผู้สูงอายุทุกคน ดังนั้น เพื่อให้เกิดการเกษียณสุข แต่ละบุคคลจึงต้องมีการเตรียมความพร้อม โดยเฉพาะด้านการเงินที่จะต้องมีการวางแผนและการจัดการเงินก่อนเกษียณอายุจะมาถึง (Sirinukulwatana, 2021)

จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติในปี พ.ศ.2560 พบว่าแหล่งรายได้ที่สำคัญหรือแหล่งรายได้หลัก ในการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุส่วนใหญ่ มีรายได้หลักจากบุตร ร้อยละ 34.7 คือบุตร (รวมบุตรเลี้ยง/บุตรบุญธรรม) รองลงมา คือรายได้จากการทำงานของผู้สูงอายุเอง (ร้อยละ 31.0) จากเบี้ยยังชีพของทางราชการ (ร้อยละ 20.0) เงินบำเหน็จ บำนาญ (ร้อยละ 5.9) จากคู่สมรส (ร้อยละ 4.6) จากดอกเบี้ยเงินออมที่ผู้สูงอายุได้เก็บออม เงินออม การขายทรัพย์สิน ที่มีอยู่ (ร้อยละ 2.3) และอื่น ๆ (ร้อยละ 1.5) (National Statistical Office, 2022) จากข้อมูลดังกล่าว เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมการรองรับการใช้ชีวิตหลังวัยเกษียณของตนเองให้มีเงินเพียงพอต่อความต้องการใช้จ่ายในวัยหลังเกษียณ เนื่องจาก ในปัจจุบันสังคมไทยมีวัฒนธรรมการบริโภคตามกระแสทุนนิยมที่อยู่ในระดับสูง ทำให้การใช้จ่ายเพื่อการบริโภค มีเพิ่มขึ้น แต่การออมหรือการลงทุนกลับลดลง และมีหนี้สินเพิ่มมากขึ้น ทำให้บุคคลต้องเผชิญปัญหาในเรื่องรายได้ และรายจ่าย สำหรับการดำเนินชีวิตในวันข้างหน้าบุคคลที่ทำงาน ย่อมต้องเผชิญกับภาวะที่ไม่สามารถทำงานได้ และขาดรายได้ เมื่อเกษียณอายุ ซึ่งต้องคาดหวังว่าเมื่อเกษียณแล้วจะมีชีวิตยืนยาวไปอีกกี่ปี จะต้องใช้เงินประมาณเท่าใด จึงจะเพียงพอ กับการใช้จ่าย ผู้เกษียณอายุจำนวนไม่น้อยที่ต้องประสบกับปัญหาทางการเงินอันเนื่องมาจากขาด การเตรียมความพร้อมทางการเงิน ซึ่งต้องอาศัยการเตรียมตัวล่วงหน้ามาเป็นเวลานานและต่อเนื่อง ตามความเหมาะสม ของอาชีพเมื่อเกษียณอายุแล้วจะไม่กระทบจากปัญหาดังกล่าว บุคคลควรให้ความสำคัญในการวางแผนทางการเงินที่มีอยู่ ในขณะที่ยังสามารถทำงานได้ เพื่อให้มีเพียงพอสำหรับตนเองและบุคคลที่อยู่ในครอบครัวหรือการไม่เป็นภาระให้กับ ลูกหลาน ในอนาคต ตลอดจนการเป็นภาระแก่รัฐบาล ที่ต้องจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อดูแลบุคคลวัยชรา ที่ไม่สามารถ ทำงานได้ หลังวัยเกษียณ และไม่มีรายได้ที่เพียงพอกับรายจ่าย ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในเรื่องการวางแผนทางการเงิน เพื่อชีวิต วัยเกษียณของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งจะศึกษาเกี่ยวกับ คุณลักษณะส่วนบุคคลที่ต่างกันมีการวางแผนทางการเงินเพื่อชีวิตวัยเกษียณแตกต่างกัน เพื่อหาแนวทางส่งเสริมการ วางแผน ทางการเงินก่อนที่จะถึงวัยเกษียณของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี ตลอดจนเพื่อกระตุ้นเตือนให้มีการวางแผนใช้ชีวิตหลังวัยเกษียณอย่างมีคุณภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อชีวิตวัยเกษียณของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการวางแผนทางการเงินเพื่อชีวิตวัยเกษียณของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงาน อาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรีจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยคือ แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล แนวคิดเกี่ยวกับการเกษียณ อายุงาน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้นคือ ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลได้แก่ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน

ตัวแปรตาม คือ การวางแผนทางการเงินเพื่อชีวิตวัยเกษียณ ได้แก่ การประเมินสถานการณ์ทางการเงินของตนเอง การกำหนดเป้าหมายทางการเงิน การทำตามแผน การติดตามทบทวน และประมวผล

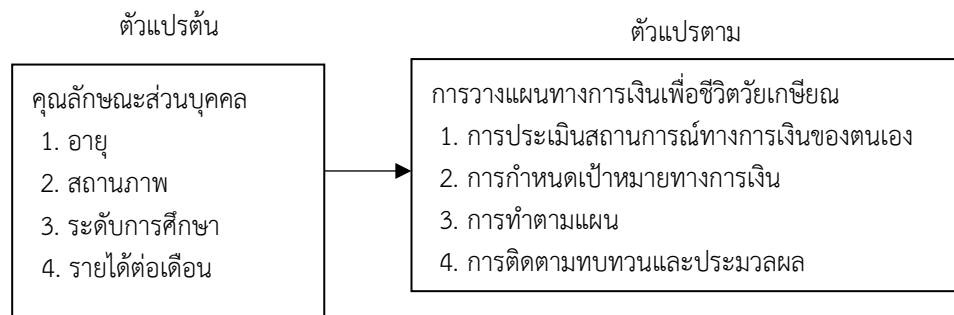
3. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 392 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คำนวณขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Krejcie & Morgan ระดับความคลาดเคลื่อนที่ 0.5 และระดับความเชื่อมั่น 95% (Tangchaisak, 2016) จากการคำนวณได้ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 194.98 ตัวอย่าง ผู้ศึกษาจึงกำหนดให้มีขนาดตัวอย่างจำนวน 195 ตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

4. ขอบเขตด้านสถานที่และระยะเวลา

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี ระยะเวลา เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2566

กรอบแนวคิดการวิจัย

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรีที่มีคุณลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีการวางแผนทางการเงินเพื่อชีวิตวัยเกษียณไม่แตกต่างกัน

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณ

Capital Market Development Knowledge Promotion Center, (2010) ได้สรุปความหมายของการวางแผนเกษียณอายุไว้ว่า กระบวนการในการวางแผนดำเนินชีวิตในช่วงหลังเกษียณภายใต้พื้นฐานที่เป็นไปได้ เพื่อกำหนดกลยุทธ์และแนวทางที่จะทำให้แผนนั้นบรรลุผลตามที่ตั้งเป้าหมายไว้มีความแตกต่างกันตามแต่ละบุคคล ซึ่งต้องอาศัยระยะเวลาการเตรียมการที่ยาวนาน

(Meeampon, 2015) ได้ให้ความหมายการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุหมายถึง การวางแผนทางการเงินสำหรับในช่วงชีวิตหลังจากที่หยุดทำงานหรือในบางที่ หมายถึง กระบวนการในการกำหนด เป้าหมายรายได้ เพื่อวัยเกษียณ และการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งรายได้สำหรับการเกษียณ

(Jutakanont, 2020) ได้กล่าวไว้ว่า การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมความพร้อมเพื่อการเกษียณอายุ ถือเป็น การวางแผนชีวิตที่สำคัญที่มีเป้าหมายอยู่ที่การประสบความสำเร็จและความสุขในชีวิตโดย ระยะเวลาความพร้อมเพื่อเกษียณอายุที่เหมาะสมของแต่ละบุคคลจะมีความแตกต่างกันและควรเริ่มเตรียมตัว 10 - 20 ปีก่อนเกษียณอายุ

(Tipapong, 2021) ได้กล่าวว่าการวางแผนการเงินเพื่อการวัยเกษียณเป็นส่วน หนึ่งของการวางแผนการเงินส่วนบุคคลที่ช่วยให้บุคคลมีแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องและมี เป้าหมายที่ชัดเจนภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนหากมีการเตรียมความพร้อมตั้งแต่เมื่อเริ่มมีรายได้ หรือตั้งแต่วันนี้ก็จะทำให้สามารถเป้าหมายของการวางแผนเกษียณได้ง่ายขึ้น ซึ่งเทคนิคในการ วางแผนเกษียณของแต่ละคนก็มีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับรายได้และความพร้อมของแต่ละคนให้ ความสำคัญในการวางแผนเกษียณอายุ

(Uttasing, 2023) การวางแผนทางการเงินนอกจากต้องเริ่มต้นตั้งแต่ยังทำงานได้ ผู้คนยังจำเป็นต้องอาศัยทั้งความรู้และความเข้าใจในหลายเงื่อนไขทางการเงิน ทั้งนี้เพื่อการวางแผนทางการเงินสามารถนำมาใช้ได้อย่างได้ผลทำให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข และการวางแผนทางการเงินจะประสบความสำเร็จได้มากเมื่อมีส่วนผสมที่ลงตัวกันระหว่างการมีทัศนคติที่ดีทางการเงิน ความรู้ทางการเงินและทัศนคติต่อความเสี่ยง โดยเฉพาะกับกลุ่มคนที่เข้าสู่วัยเกษียณอายุ

(Muangma & Nunthaphad, 2023) ได้กล่าวว่า การวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณ เป็นกระบวนการในการวางแผนทางการเงินอย่างมีระบบและมีเป้าหมายเพื่อให้มีรายได้เพียงพอกับรายจ่าย และมีเงินเหลือไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี และเป็นการวางแผนและการจัดการทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อจัดระเบียบการเงินของบุคคลให้มีประสิทธิภาพด้วยการออม การใช้จ่าย และการลงทุน เพื่อสร้างความมั่งคั่งและผาสุกสำหรับบุคคล และครอบครัวในชีวิตบั้นปลายอย่างมีความสุข ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินหลังการเกษียณ หมายถึง กระบวนการในการวางแผนทางการเงินอย่างเป็นระบบและมีเป้าหมายเพื่อให้มีรายได้เพียงพอกับรายจ่าย และมีเงินเหลือไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน เพื่อสร้างความมั่งคั่ง และความผาสุกสำหรับตนเองและครอบครัวในชีวิตบั้นปลายตามเป้าหมายทางการเงินที่กำหนด

2. แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

(Inlakorn, 2016) กล่าวว่า การวางแผนการเงินส่วนบุคคลจะช่วยให้บุคคลมีการคาดการณ์ เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตพร้อมทั้งทำการวางแผนรองรับไว้ได้โดยได้เสนอขั้นตอนการวางแผนการเงินไว้ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 คือ การประเมินสถานการณ์ทางการเงินของตนเองในปัจจุบัน ขั้นที่ 2 คือ การกำหนดเป้าหมายทางการเงิน ขั้นที่ 3 คือ การกำหนดทางเลือกและประเมินทางเลือก ขั้นที่ 4 คือ สร้างและปฏิบัติตามแผนการเงิน และขั้นที่ 5 คือ การติดตามผลและปรับปรุงแผน

(Stock Exchange of Thailand, 2021) ได้เสนอขั้นตอนการวางแผนทางการเงิน คือ 1) การสำรวจตัวเอง 2) การสำรวจแหล่งเงินได้หลังเกษียณ 3) การคำนวณวางแผนเป้าหมายค่าใช้จ่ายหลังเกษียณ 4) การทำตามแผน และ 5) การติดตาม ทบทวนประเมินผล

(Sirinukulwatana, 2021) การเรียนรู้ทางการเงินของแต่ละบุคคลนอกจากจะได้ความรู้แล้วบุคคลยังได้ข้อมูลสำหรับนำไปคิดและตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินได้อีกประการหนึ่งและด้วยเหตุนี้การทำให้ความเข้าใจถึงอิทธิพลของการเรียนรู้มีผลหรือไม่ต่อการวางแผนทางการเงินเป็นที่น่าสนใจทั้งนี้เพราะได้ประโยชน์สำหรับนำไปปฏิบัติได้ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

3. แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุราชการ

(Chaladphaet, 2016) ได้กล่าวไว้ว่า การเตรียมตัวเกษียณอายุราชการตนเองนั้น จะต้องเตรียมทั้งร่างกายและจิตใจก่อน เพราะร่างกายและจิตใจที่ดีเยี่ยมเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่จะนำพาร่างกายไปทำสิ่งอื่นๆ ที่ดีและเป็นประโยชน์ภายหลังการเกษียณอายุได้ ซึ่งคนที่ทำงานประจำจนถึงวัยเกษียณนั้นเป็นผู้ที่ส่งสมรรถนะเวลาการทำงานมานาน มีทั้งบารมีและตำแหน่งหน้าที่มากมาย บางรายอาจมี ตำแหน่งใหญ่โตในขณะที่ทำงานอยู่นั้นจะมีบริวารลูกน้องที่คอยให้ความเคารพยำเกรงมาก แต่พอถึงวัย เกษียณจริง ๆ คนที่เคยห้อมล้อมหน้าหลังก็จะเริ่มหายไป อาจเหลือคนที่สนิทเพียงไม่กี่คนเท่านั้นที่ยังคงไปมาหาสู่อยู่ ดังนั้นเราจะต้องมีการเตรียมความพร้อมในการเกษียณโดยเฉพาะเตรียมการเงินตั้งแต่ยังไม่เกษียณนั้นจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมากอย่างน้อยก็ช่วยให้การจัดการด้านการเงินของแต่ละคนเป็นไปตามที่ตั้งใจ ได้ในบั้นปลายหรือในช่วงที่ไม่ได้ทำงานประจำแล้ว

จากการทบทวนวรรณกรรม สรุปได้ว่าการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับทุกคน เนื่องจากเมื่อเกษียณอายุแล้วมีรายได้ลดลงหรือบางคนอาจไม่มีรายได้เลย แต่ในขณะที่รายจ่ายนั้นยังคงมีอยู่ตลอดชีวิต บวกกับความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ มูลค่าของเงินที่ลดลงตามกาลเวลา และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมทำให้ผู้สูงอายุไม่สามารถพึ่งพาบุตรได้เหมือนในอดีตทำให้มีความเสี่ยงที่เงินออมจะไม่เพียงพอสำหรับเกษียณ ดังนั้น จึงควรเริ่มวางแผนทางการเงินตั้งแต่อายุยังน้อยโดยอาจใช้กระบวนการในการวางแผนทางการเงินดังที่กล่าวมาข้างต้นเพื่อให้สามารถใช้ชีวิตหลังเกษียณได้อย่างมีคุณภาพ

วิธีการดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อชีวิตวัยเกษียณของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยอาศัยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องภายใต้การควบคุมของผู้เชี่ยวชาญโดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะส่วนบุคคลซึ่งได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบปลายปิดประกอบด้วยข้อคำถาม 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อชีวิตวัยเกษียณ ผู้วิจัยได้อ้างอิงมาจากเครื่องมือทดสอบกระบวนการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของ (Inlakorn, 2016) ได้แก่ การประเมินสถานการณ์ทางการเงินของตนเองในปัจจุบัน การกำหนดเป้าหมายทางการเงิน การสร้างและปฏิบัติตามแผนการเงิน การติดตามผล และปรับปรุงแผน ของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ตามแบบลิเคิร์ต (Likert's Scales) (Likert, 2017) โดยมีข้อความให้ผู้ตอบพิจารณา เพื่อสรุปความคิดเห็นหรือตอบตามที่ปรากฏตามระดับของมาตราวัด 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด ซึ่งในการตรวจให้คะแนนเป็น 5 4 3 2 และ 1 ตามลำดับโดยแบ่งข้อคำถามออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. การประเมินสถานการณ์ทางการเงินของตนเองได้แก่ ข้อที่ 1-5
2. การกำหนดเป้าหมายทางการเงิน ได้แก่ ข้อที่ 6-10
3. การทำตามแผน ได้แก่ ข้อที่ 11-15
4. การติดตามทบทวนและประเมินผล ได้แก่ ข้อที่ 16-20

การแปลผลคะแนน ผู้วิจัยได้ประเมินการวางแผนทางการเงินเพื่อชีวิตวัยเกษียณออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับคะแนน}} \\ &= \frac{5-1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

จากเกณฑ์ดังกล่าว สามารถแบ่งระดับการวางแผนการเงินส่วนบุคคลได้ดังนี้

- คะแนน 1.00-1.80 หมายถึง มีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อชีวิตวัยเกษียณในระดับน้อยที่สุด
- คะแนน 1.81-2.60 หมายถึง มีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อชีวิตวัยเกษียณในระดับน้อย
- คะแนน 2.61-3.40 หมายถึง มีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อชีวิตวัยเกษียณในระดับปานกลาง
- คะแนน 3.41-4.20 หมายถึง มีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อชีวิตวัยเกษียณในระดับมาก
- คะแนน 4.21-5.00 หมายถึง มีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อชีวิตวัยเกษียณในระดับมากที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร บทความ วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทาง ในการกำหนดคำนิยามศัพท์ ตัวแปรในการวิจัยและเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สังเคราะห์ข้อมูลและนำมาสร้างข้อคำถาม โดยรวมคำสำคัญให้สอดคล้องกับคำนิยามศัพท์ และให้ครอบคลุมกับเนื้อหาในการวิจัย
3. การหาความเที่ยงตรง (Validity)

โดยนำแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นไปเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านเพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของคำถามแต่ละข้อว่าตรงตามเนื้อหาของการศึกษาหรือไม่ และนำมาปรับปรุงเพื่อความถูกต้องของแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อคำถามเฉพาะที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC) ระหว่าง 0.6 – 1.0 มาใช้ในแบบสอบถาม

4. หาความเชื่อมั่น (reliability)

โดยผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะวิจัยจำนวน 30 คน หลังจากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach alpha coefficient) (Pommapun, 2018) ซึ่งค่าแอลฟาที่ได้แสดงถึงระดับความคงที่ของแบบสอบถามโดยมีค่าระหว่าง $0 < \alpha < 1$ ถ้ามีค่าใกล้เคียงกับ 1 มากแสดงว่ามีความเชื่อมั่นมากพบว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.928 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.70 จึงถือว่ามีความเชื่อถือได้

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แจกให้กับประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ได้เลือกไว้ จำนวน 195 คน โดยมีระยะเวลาการเก็บข้อมูล 2 สัปดาห์
2. นำแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับกลับคืนมา นำมาคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่ตอบคำถามได้ครบถ้วนสมบูรณ์มาตรวจให้คะแนน
3. นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติวิเคราะห์โดยใช้สถิติดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics)

ใช้วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 โดยใช้ตารางแสดง ค่าร้อยละ (percentage) และค่าความถี่ (frequency) ของข้อมูลเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ทางด้านคุณลักษณะ ส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินเพื่อชีวิตวัยเกษียณ ได้แก่ การประเมินสถานการณ์ทางการเงินของตนเอง การกำหนดเป้าหมายทางการเงิน การทำตามแผน การติดตามทบทวน และประมวผล โดยใช้วิธีคำนวณค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

2. สถิติเชิงอนุมาน (inferential statistics) เป็นการทดสอบสมมติฐาน (hypothesis testing) ดังนี้

- a. ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุแตกต่างกันมีการวางแผนทางการเงินเพื่อชีวิตวัยเกษียณแตกต่างกัน ทดสอบโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) แล้วพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD
- b. ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีการวางแผนทางการเงินเพื่อชีวิตวัยเกษียณแตกต่างกัน ทดสอบโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) แล้วพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD
- c. ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อชีวิตวัยเกษียณแตกต่างกัน ทดสอบโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) แล้วพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD
- d. ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อชีวิตวัยเกษียณแตกต่างกัน

ทดสอบโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) แล้วพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัย

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนทางการเงินของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี

ตารางที่ 1 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการวางแผนทางการเงินของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
การประเมินสถานการณ์ทางการเงินของตนเองในปัจจุบัน	4.00	0.636	มาก
การกำหนดเป้าหมายทางการเงิน	4.19	0.626	มาก
สร้างและปฏิบัติตามแผนการเงิน	3.93	0.633	มาก
การติดตามผล และปรับปรุงแผน	3.92	0.640	มาก
รวม	4.01	0.538	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการวางแผนทางการเงินของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.538) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การกำหนดเป้าหมายทางการเงินมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับความคิดเห็นมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.626) รองลงมาคือด้านการประเมินสถานการณ์ทางการเงินของตนเองในปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากับ ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.636) และด้านการติดตามผลและปรับปรุงแผนมีค่าเฉลี่ยน้อยสุดในระดับความคิดเห็นมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.640)

2. ผลการเปรียบเทียบ

ระดับการวางแผนทางการเงินเพื่อชีวิตวัยเกษียณของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลจำแนกตาม อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบการวางแผนทางการเงินเพื่อชีวิตวัยเกษียณของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลจำแนกตาม อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน

ความแปรปรวนของอายุ	SS	df	MS	f	sig
ระหว่างกลุ่ม	0.999	3	0.333	1.152	0.331
ภายในกลุ่ม	32.380	191	0.289		
ทั้งหมด	33.379	194			

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบการวางแผนทางการเงินเพื่อชีวิตวัยเกษียณของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลจำแนกตาม อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน (ต่อ)

ความแปรปรวนของสถานภาพ	SS	df	MS	f	sig
ระหว่างกลุ่ม	0.675	2	0.338	1.167	0.315
ภายในกลุ่ม	32.704	192	0.289		
ทั้งหมด	33.379	194			
ความแปรปรวนของการศึกษา	SS	df	MS	f	Sig
ระหว่างกลุ่ม	3.246	2	1.623	6.087	0.003*
ภายในกลุ่ม	30.133	192	0.267		
ทั้งหมด	33.379	194			
ความแปรปรวนของรายได้	SS	df	MS	f	Sig
ระหว่างกลุ่ม	1.705	3	0.568	2.009	0.117
ภายในกลุ่ม	31.674	191	0.283		
ทั้งหมด	33.379	194			

* $p < .05$

จากตารางที่ 2 พบว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรีที่มีอายุต่างกัน มีสถานภาพต่างกันและมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อชีวิตวัยเกษียณโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันส่วนครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรีที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการวางแผนทางการเงินเพื่อชีวิตวัยเกษียณโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD (ดูตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ตารางเปรียบเทียบการวางแผนทางการเงินเพื่อชีวิตวัยเกษียณของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรีจำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่

		ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
	$\bar{x}$	3.90	8.86	4.20
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.90	-	0.03607	0.30294
ปริญญาตรี	8.86	-0.03607	-	0.33901*
สูงกว่าปริญญาตรี	4.20	-0.30294	-0.33901*	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการวางแผนทางการเงินเพื่อชีวิตวัยเกษียณของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรีจำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่พบว่ามีความจํานวน 1 คู่ ที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันคือระดับปริญญาตรีกับสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สรุปและอภิปรายผล

1. ผลการศึกษา

การวางแผนทางการเงินเพื่อชีวิตวัยเกษียณของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, $SD = 0.538$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบ

ระดับการจัดการความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรีตามคุณลักษณะส่วนบุคคล จำแนกตามอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุงานและรายได้ส่วนบุคคลต่อเนื่องที่ต่างกันสามารถสรุปได้ดังนี้

a. ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรีที่มีอายุต่างกัน

มีสถานภาพต่างกัน และมีรายได้ต่อเนื่องต่างกันมีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อชีวิตวัยเกษียณโดยรวมไม่แตกต่างกัน

b. ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรีที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

มีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อชีวิตวัยเกษียณโดยภาพรวมแตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษา

การวางแผนทางการเงินเพื่อชีวิตวัยเกษียณของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, $SD = 0.538$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากแสดงให้เห็นว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรีมีความรู้ความเข้าใจและให้ความสำคัญในการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในชีวิตวัยเกษียณอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (Satsara, 2020) ทำการศึกษาเรื่องการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุ ของพนักงานบริษัทเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าระดับการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยของ (Suntorachai et al., 2017) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามพบว่า ด้านการประเมินสถานะทางการเงินตามหลักความพอประมาณ โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 3.91, S.D. = 0.61 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือการกำหนดเป้าหมายทางการเงินส่วนบุคคลตามหลักความมีเหตุมีผลมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 3.85, S.D. = 0.63 การติดตามและปรับปรุงแผนการวางแผนทางการเงินตามหลักความรู้และ คุณธรรม ($\bar{X}$) = 3.85, S.D. = 0.70 และการปฏิบัติตามแผนการเงินตามหลักการสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงิน ($\bar{X}$) = 3.69, S.D. = 0.72 ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบ

ระดับการจัดการความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรีตามคุณลักษณะส่วนบุคคล จำแนกตามอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุงานและรายได้ส่วนบุคคลต่อเนื่องที่ต่างกันสามารถสรุปได้ดังนี้

a. ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรีที่มีอายุต่างกัน

มีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อชีวิตวัยเกษียณโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าปัจจุบันเพศหญิงและเพศชาย มีความเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีพฤติกรรมในการด้านการรับรู้และความเข้าใจในเรื่องการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในชีวิตวัยเกษียณที่ไม่ต่างกัน ทั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Khunchuen, 2018)

ที่กล่าวว่าจากการศึกษาการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าประชากรในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกันทำให้มีการวางแผนทางการเงินไม่ต่างกัน

b. ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรีที่มีสถานภาพต่างกัน

มีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อชีวิตวัยเกษียณโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า สถานภาพ โสด สมรส หรือหย่าร้าง ก็สามารถรับรู้และเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินได้เท่าเทียมกันเนื่องจากปัจจุบันมีการสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนทางการเงินอย่างต่อเนื่องจากภาครัฐ และภาคเอกชน ในหลากหลายช่องทาง โดยสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรีมีกิจกรรมให้ความรู้ในเรื่องดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับ (Khunchuen, 2018) ที่กล่าวว่า จากการศึกษากการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า ประชากรในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพแตกต่างกันทำให้มีการวางแผนทางการเงินไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ (Inlakorn, 2016) กล่าวว่าความจริงชีวิตของบุคคลในแต่ละช่วงอายุของแต่ละบุคคลนั้นมีความแตกต่างกันทางด้านสถานภาพ ความสามารถในการหารายได้ การใช้จ่าย รวมทั้งภาระความรับผิดชอบ จึงทำให้ความต้องการหรือเป้าหมายทางการเงินของบุคคลในแต่ละช่วงอายุแตกต่างกัน

c. ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรีที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

มีการวางแผนทางการเงินเพื่อชีวิตวัยเกษียณโดยรวมแตกต่างกัน ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน จะมีความคิด ทักษะ และมุมมองต่อการวางแผนทางการเงินที่แตกต่าง สอดคล้องกับแนวคิดของ (Topa, et al., 2018) ได้กล่าวไว้ว่าการวางแผนทางการเงินในช่วงเกษียณอายุที่ไม่เพียงพอสามารถมีผลกระทบต่อระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาวไม่เฉพาะตัวบุคคลเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อครอบครัวและบ้านของพวกเขาดด้วย โดยสุดท้ายอาจส่งผลกระทบต่ออย่างไม่พึงประสงค์ต่อสังคมโดยรวมที่ต่าง ๆ ในอดีตนั้นการวางแผนการเงินในช่วงเกษียณอายุมักถูกพิจารณาว่าเป็นเรื่องที่เฉพาะกับนักเศรษฐศาสตร์ นักบัญชี และที่ปรึกษาด้านการเงิน แต่ต่อมานักเศรษฐศาสตร์ได้ค้นพบ "ชุดของโครงสร้างอธิบายที่สอดคล้องกัน" ที่มีประโยชน์ในการเข้าใจพฤติกรรมทางเศรษฐกิจของบุคคลในด้านการเงินของตนเองสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Kodchros, 2018) ทำการศึกษาเรื่องการวางแผนการเงินเพื่อวัยเกษียณของประชาชนชุมชนการเคหะท่าทราย กรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนชุมชนการเคหะท่าทราย กรุงเทพมหานคร มีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณ คือด้านการกำหนดเป้าหมาย รองลงมา คือด้านการจัดสร้างแผน ด้านการรวบรวมข้อมูล ด้านการติดตามผลและปรับปรุงแผน และด้านการดำเนินการตามแผนตามลำดับ และผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนชุมชนการเคหะท่าทราย กรุงเทพมหานครที่มีอายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณในภาพรวมแตกต่างกัน

d. ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรีที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน

มีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อชีวิตวัยเกษียณโดยรวมไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยเห็นว่ารายได้ต่อเดือนแตกต่างกันก็สามารถรับรู้และเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินได้เท่าเทียมกันเนื่องจากปัจจุบันมีการสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนทางการเงินอย่างต่อเนื่องจากภาครัฐ และภาคเอกชน ในหลากหลายช่องทาง โดยสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรีมีกิจกรรมให้ความรู้ในเรื่องดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Khunchuen, 2018) ศึกษาเรื่องการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากร ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้กล่าวว่า การวางแผนทางการเงินจึงมุ่งหมายที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินของประชากรในเขตกรุงเทพมหานครทั้งเรื่อง ของรายได้ การใช้จ่าย การออม การลงทุน และปัจจัยเสี่ยงต่างๆที่อาจจะเกิดขึ้น เพื่อให้ประชากรได้ ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการวางแผนทางการเงินในโลกยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วแบบไร้ทิศทาง และรู้ถึงประโยชน์ที่จะได้รับถ้ามีการกำหนดแนวทางและเป้าหมายให้ มีแบบแผนในการดำเนินชีวิตไว้อย่างชัดเจนและเป็นขั้นเป็นตอน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ (Tipapong, 2021) ได้กล่าวว่า การวางแผนเกษียณของแต่ละคนก็มีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับรายได้และความพร้อมของแต่ละคนให้ ความสำคัญในการวางแผนเกษียณอายุจะทำให้มุ่งสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้คือการมีคุณภาพชีวิตหลังเกษียณที่ดีบนมาตรฐานที่ต้องการ และสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข มีศักดิ์ศรีและมีคุณค่าต่อ ตนเอง ครอบครัว และสังคม

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

ควรมีการสนับสนุนส่งเสริมการสร้างการรับรู้ให้กับบุคลากรได้เล็งเห็นถึงความสำคัญ ของการวางแผนเตรียมตัวเกษียณอายุ การกำหนดนโยบายและกิจกรรมต่างๆ โดยแบ่งตาม ระดับการศึกษา เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรก่อนเกษียณอายุทำงานมีการวางแผนและการดำเนิน กิจกรรมในการเตรียมความพร้อมอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ที่เกษียณมีส่วนร่วมในฐานะบุคคลที่มีประโยชน์ต่อสังคม เช่น การเป็นจิตอาสา การนำเอาคุณค่าของตนมาสู่ประชากรทุกวัย ซึ่งจะช่วยให้ผู้ที่เกษียณอายุสามารถใช้ชีวิตในวัยสูงอายุได้อย่างมีความสุข มีคุณค่า และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะผู้ที่มีการวางแผนทางการเงินเพื่อชีวิตวัยเกษียณของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสิงห์บุรีเท่านั้น

จึงต้องมีการขยายขอบเขตด้านประชากรให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น เช่น การวางแผนทางการเงินเพื่อชีวิตวัยเกษียณของครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดอื่น เพื่อให้เกิดความแตกต่างทางด้านความคิด และได้ผลการวิจัยที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ

ที่ส่งผลต่อแนวทางการวางแผนการเงินเพื่อชีวิตวัยเกษียณ เช่น ปัจจัยทางด้านความเสี่ยง และผลตอบแทนที่คาดหวังจากการออมและการลงทุน ปัจจัยทางด้านแนวคิดทัศนคติ ด้านความรู้ ความเข้าใจ ความเชื่อ และประสบการณ์ในการออมและการลงทุน

เอกสารอ้างอิง

- Pommapun, B. (2018). Techniques for Data Interpreting for Using Correlation and Regression in Research. *Stou Education Journal*, 11(1), 32-45. [in Thai]
- Capital Market Development Knowledge Promotion Center. (2010). Retirement Planning. Bangkok: Learning Department, Stock Exchange of Thailand. [in Thai]
<https://www.sec.or.th/TH/Documents/SECWorkingPapersForum/working-paper-forum-25580528-retirement2.pdf>.
- Chaladphaet, P. (2016). *Retire with Dignity and Wealthy Happiness*. Bangkok GOODLIFE PUBLISHING. [in Thai]
- Likert, R. (2017). The Method of Constructing an Attitude Scale. In M. M. Gary (Ed.), *Scaling* 233–242. Routledge. doi:10.4324/978131512894823.
https://www.researchgate.net/publication/359987841_QUESTIONARIO_MULTIDIMENSIONAL_PARA_COMPRENSAO_QUANTO_AO_USO_DE_REDES_SOCIAIS_EM_CONTEXTO_ACADEMICO_E_NAO_ACADEMICO.
- Inlakorn, S. (2016). *Personal Finance*. (5th Edition). Bangkok: Kasetart University Press. [in Thai]
- Jutakanon, P. (2020). Deveopment Financial Planing After Retirement of Employe in Private Business in The Eastern Region of Thailand. *Journal of Buddhist Anthropology*, 5(5), 274-289. [in Thai]
- Khunchuen, C. (2018). Personal Financial Planning in Bangkok. Independent Business [Administration Research, Finance and Banking], Ramkhamhaeng University. [in Thai]
<https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/mmm24-2/6014133132.pdf>.
- Kerdjaras, S. (2018). Personal Financial Planning for Retirement: A Case Study of the Tha Tien Community, Bangkok. *Suthiparithat Journal*, 32(102), 58-69. [in Thai]
- Meeampon, T. (2015). Financial Knowledge and Saving Behavior Influencing Retirement Financial Planning: A Case Study of Working Age Individuals in Bangkok. [Independent Business Administration Research], Thammasat University. [in Thai]
http://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Creator/personDc/123417.

- Muangma, S. & Nunthaphad, P. (2023). Financial Motivation, Financial Attitudes and Referent Group Affective Financial Planning For Retirement: A Case Study of Early Working Age, Status Building Age and Nearly Retiring Age. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 1(5) [in Thai]
- National Statistical Office. (2022). Report on the Situation of Thai Elderly in Spatial Dimensions. [in Thai] http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/pubs/e-book/The_Situation_of_Thai_Elderly_2021_Area_Disparity/2/index.html.
- Satsara, S. (2020). *Personal Financial Planning for Preparing Retirement Readiness of Private Sector Employees in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province*. In Proceedings of the 12th NPRU National Academic Conference, 1220-1227, Nakhon Pathom, Thailand. [in Thai]
- Sirinukulwatana, S. (2021). A Personal Financial Management Guideline for Effective Retirement Plan of Employees of Rajabhat University. *Journal of Management Science Nakhon Pathom Rajabhat University*, 8(1). 216-231. [in Thai]
- Stock Exchange of Thailand. (2021). Article: Personal Financial Planning. Retrieved January 9, 2564, from <https://www.set.or.th>. [in Thai]
- Suntorachai, P. Aphichotthanakun, R. & Nikorpiya, K. (2017). Factors Influencing Personal Financial Planning According to the Sufficiency Economy Philosophy of the Population in Mueang District, Maha Sarakham Province. [Faculty of Management Science], Mahasarakham University. [in Thai] <http://research.rmu.ac.th/rdi-mis/upload/fullreport/1615218723.pdf>
- Tangchaisak, K. (2016). *Business Research Methodology* (2nd eds.). Danex Inter corporation. [in Thai]
- Tipapong, S. (2021). Approach Financial Planning for Quality of Life Retirement Age. *Journal of Legal Entity Management and Local Innovation*, 7(5), 353-365. [in Thai]
- Topa, G., Lunceford, G., & Boyatzis, R. E. (2018). Financial Planning for Retirement: A Psychosocial Perspective. *Frontiers in Psychology*, 8(2017). <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2017.02338>.
- Uttasing, J. Lordsopha, K. Keawpratum, K. Srimarueang, W. & Pattathapumpat, J. (2023). The Role of Financial Cognitive on Peersonal Financial Planing. *Journal of MCU Ubon Review*, 8(2), 209-218. [in Thai]

การอ้างอิงบทความนี้

- APA Kruasin, J., Tupbuchakorn, A., & Sapsom, S. (2023). Factors Affecting Financial Planning for Retirement of Teachers and Personnel in the Office of Vocational Education, Singburi Province. *Journal of Technical and Engineering Education*, 14(3), 26–38. Thaijo. <https://doi.org/10.14416/j.ftce.2023.12.03>
- MLA Kruasin, Jariya, et al. “Factors Affecting Financial Planning for Retirement of Teachers and Personnel in the Office of Vocational Education, Singburi Province.” *Journal of Technical and Engineering Education*, vol. 14, no. 3, Apr. 2023, pp. 26–38, <https://doi.org/10.14416/j.ftce.2023.12.03>. Thaijo.
- ISO690 J. Kruasin, A Tupbuchakorn, and S. Sapsom, “Factors Affecting Financial Planning for Retirement of Teachers and Personnel in the Office of Vocational Education, Singburi Province,” *Journal of Technical and Engineering Education*, vol. 14, no. 3, pp. 26–38, Apr. 2023, doi: <https://doi.org/10.14416/j.ftce.2023.12.03>.